

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Sank end Borgen høit Du bygde

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Sank end Borgen høit Du bygde", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1830_485-txr-shoot-idm59.pdf (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Oversigt over manuskripter og tryk

Manuskripter

I Grundtvig-arkivet på Det Kongelige Bibliotek, København er der bevaret et manuskript som knytter sig til Grundtvigs strofe med førstelinjen "Sank end Borgen höit Du bygde". Manuskriptet er dog formentlig senere end førstetrykket:

Signatur Type Indhold
Fasc. 388.124 afskrift i Sigfred Leys hånd

Der er desuden bevaret en synopsis til den bog, som digtet indgår i. Synopsen er i fremmed hånd og befinder sig i fascikel 229.130.

Førstetrykket

Nummer i *Bibliografien*: 495.

Strofen med førstelinjen "Sank end Borgen höit Du bygde" blev trykt under et kobberstik af Tyge Brahe. Grundtvigs bidrag indskrænker sig formentlig til de fire strofer og omfatter næppe den ovenstående overskrift. Kobberstikket var frontispice for bogen af Arent Aschlund *Om Verdens-Bygningen*. Bogen var trykt på P. Jørgensens Bogtrykkeri og blev forlagt af Den Wahlske Boghandling. Bogen annonceredes til salg den 8. juni i Adresseavisen. Et hæftet eksemplar kostede 1 rigsbankdaler.

Kobberstikket af Tycho Brahe er nederst til venstre signeret: "Sc.[ulpsit] efter Heyn af Bagge". Faglitteraturen udpeger O.O. Bagge som kunster og sandsynliggør, at hans kobberstik bygger på et træsnit, der blev udført af Tobias Gemperlin og ikke af den bedre kendte kunstner Jacob de Gheyn (Heyn) (Westergaard 1930, s. 199; Mortensen 1946, s. 62).

Senere udgaver

Digtet blev ikke genoptrykt i Grundtvigs levetid.

Bibliografisk beskrivelse

De anvendte eksemplarer

- Eksemplar fra Det Kongelige Bibliotek, København, katalognummer Astr. 6880, stregkode 20002049 (hæftet og beskåret)
- Eksemplar fra Det Kongelige Bibliotek, København katalognummer 19.-137, stregkode 130022953525 (indbundet og beskåret)
- Eksemplar fra Syddansk Universitetsbibliotek, Odense, beskåret og indbundet i et hæfte med følgende titel på bogryggen: "Samling af Smaaskrifter, Nr. 20. 1830" (stregkode 554101184639)

Eksemplar 1 er valgt som grundtekst og har afgivet faksimiler til udgaven. Den følgende bibliografiske beskrivelse tager udgangspunkt i eksemplar 1.

Antologiens opbygning

- Omfang: 1 kobberstik (frontispicet), XVI, 46, [2], 2 kobberstik (Plade 1-2)
- Format: 8o
- Mål: 219 × 132 mm
- Papirkvalitet: papir uden kædelinjer og vandmærke. Frontispicet er trykt på papir, der ligeledes er uden kædelinjer, men har vandmærker nederst ved falsen. Vandmærket findes også i silkepapiret, der adskiller frontispicet fra titelbladet.

Intern varians

Der er konstateret materiel varians. Eksemplar 1 har et originalt trykt omslag i blå farve, der ikke findes i de øvrige eksemplarer. I Eksemplar 1 og 3 er kobberstikket trykt på papir med vandmærket I Honig. I eksemplar 2 er kobberstikkets vandmærke fra J. Whatman. I eksemplar 2 er der anvendt et finere og tungere papir til trykningen af selve bogen.

Tekstkritik

Anvendt litteratur

- Adresseavisen, se *Kjøbenhavns kongelig alene privilegerede Adressecomptoirs Efterretninger*
- Aschlund, Arent (1830) *Om Verdens-Bygningen*. København
- *Bibliografien*, se Johansen, Steen (1948-1954)
- Johansen, Steen (1948-1954) *Bibliografi over N.F.S. Grundtvigs Skrifter*. København
- *Kjøbenhavns kongelig alene privilegerede Adressecomptoirs Efterretninger* (1830), 8. juni. København
- Mortensen, Harald (1946) "Portræter af Tycho Brahe" i *Cassiopeia. Astronomiska Sällskapet Tycho Brahes Årsbok*, s. 52-77. Lund
- Registranten, se *Registrant over N.F.S. Grundtvigs papirer 1-30 (1957-1964)*
- *Registrant over N.F.S. Grundtvigs papirer 1-30 (1957-1964)*, udg. Grundtvig-Selskabet af 8. September 1947 & Det Danske Sprog- og Litteraturselskab. København
- Westergaard, P.B.C. (1930-1933) *Danske Portræter i Kobberstik, Litografi og Træsnit. En beskrivende Fortegnelse*, 1-2, bind 1. København